

दुतानां कण्ठजोत्पन्नपण्यम् । शिवशम्भुसमावीनां
द्वीप्याख्यानकलतः । भक्तमाहात्म्यमनुबन्धं शिवमा-
हात्म्यसुत्तमम् । देशरातसुताख्यानं पुराणाञ्च प्रथं-
धनम् । गौतमाख्यानकश्चैव शिवगीता ततः श्रुता ।
कल्यान्तरी रामकथा भारद्वाजाचमस्थितौ । पाताल-
खण्डमेतच्च शृण्वतां ज्ञानिनां वदो । सर्वपापप्रशमनं
सर्वभीष्टफलप्रदम् । पञ्चमे उत्तरखण्डे "पर्वताख्यानकं
पूर्वगौर्यं प्रोक्तं शिवेन वै । जाबन्धुरकथा पश्चात् श्री-
शैवाद्यनुकीर्तनम् । वागरस्य कथा पुनरुक्ता ततः परसुदी-
रिता । गङ्गाप्रवागकाशीनां गयायाश्चाधिपुण्यकम् ।
आषादिदानमाहात्म्यं तन्महाहादशीव्रतम् । चतु-
र्विंशैकादशीनां माहात्म्यं पृथगीरितम् । विष्णुधर्म-
समाख्यानं विष्णुनामसहस्रकम् । कार्तिकव्रत-
माहात्म्यं मावज्ञानफलततः । जम्बुद्वीपस्य तीर्थानां
माहात्म्यं पापनाशनम् । साधुमत्याश्च माहात्म्यं
नृसिंहोत्पत्तिवर्णनम् । देवशर्मादिकाख्यानं गीता-
माहात्म्यवर्णने । भक्त्याख्यानञ्च माहात्म्यं श्रीम-
द्भगवतस्य ह । इन्द्रप्रस्थस्य माहात्म्यं वज्रतीर्थकथा-
चितम् । मन्तरत्नाभिधानञ्च त्रिपादुभूत्यनुवर्णनम् ।
अवतारकथा पुनरुक्ता सतस्यादीनामतः परम् । रामनाम-
शतं दिव्यं तन्माहात्म्यञ्च बाह्वयः । परीक्षणञ्च भृगुणा
श्रीविष्णोर्वैभवस्य च । इत्येतदुत्तरं खण्डं पञ्चमं
सर्वपुण्यदम्" तत्फलश्रुतिः "पञ्चखण्डयुतं पाद्मं
यः शृणोति नरोत्तमः । स लभेदेवैश्वर्यं धाम भुङ्क्ता
भोभानिहेषितान् । एतदे पञ्चपञ्चाशत्सहस्रं पद्म-
संज्ञकम् । पुराणं लेखयित्वा वै ज्योत्स्नां स्वर्गोन्म-
हन्तम् । यः प्रदद्यात् सुमतये पुराणज्ञाय मानदः ।
स याति वैष्णवं धाम सर्वदेवनमस्कृतः । पद्यानुक्रमणी-
मेतां यः पठेत् शृणुयात् तथा । सोऽपि पद्मपुराणस्य
लभेत् अवयवजं फलम्" ।

पद्मपुण्य पु० पुण्यमिव पुण्यमस्य । १ कर्णिकारवृत्ते २ पिकाङ्ग-
प्रतिभेदे पुंस्त्री० शब्दच० स्त्रियां ङीप् ।

पद्मप्रभ लि० पद्मस्यैव प्रभा यस्य । १ कमलसदृशप्रभान्विते
२ जैनभेदे पु० हेनच० । [मनसादेव्यां शब्दच० ।

पद्मप्रिया स्त्री पद्मं प्रियं यस्याः । जम्बुकावसुनिपत्रां
पद्मवन्ध पु० चिन्ताबद्धारभेदे अलङ्कारशब्दे १६० पु० उद्भूतम् ।

पद्मवन्धु पु० ६त० । १ सुखे शब्दरत्ना० २ कर्कटशो च १ भ-
नरे शब्दच० ।

पद्मभू पु० पद्मात् विष्णुनाभिकमलात् भवति भू-किप् ।
चतुर्मुखे ब्रह्मणि हला० । पद्मगर्भशब्दे दृश्यम् ।

पद्ममुख लि० पद्ममिव मुखमस्य । १ कमलसदृशमुखयुते
स्त्रियां या ङीप् । सा च २ दूर्वाकृतायां शब्दच० ।

पद्ममुद्रा स्त्री "हस्तौ तु सम्मुखौ कृत्वा तदधः प्रोषिता-
ङ्गुली । तलान्मिलिताङ्गुली कृत्वा पद्ममुद्रिका"
तन्मसारोक्ते मुद्राभेदे [चतुर्मुखे अमरः ।

पद्मयोनि पु० पद्म विष्णुनाभिकमलं योनिरस्य । ब्रह्मणि
पद्मराग न० पद्मस्यैव रागोऽस्य । रक्तवर्णमणिभेदे तल्लज-
णादि दृ० सं० ४० उक्तं यथा

"सौगन्धिकज्ज्वरविन्दस्फटिकेभ्यः पद्मरागसम्भूतः ।

सौगन्धिकजा अमराङ्गनाजजम्बुरसद्युतयः । कु-
विन्दुभवाः शबरा मन्दद्युतयश्च घातुभिर्विद्धाः । स्फटिक-

भवा द्युतिमन्तो नानावर्णा विगुह्याश्च । क्षिप्रः प्रभा-
तुलेपी स्वच्छोऽर्चिज्ञान् गुरुः सुसंस्थानः । अलतः प्रभा-

तिरागा मणिरत्नगुणाः समस्तानाम् । कलुषा मन्द-
द्युतवो लेखाकीर्णाः सधातवः खण्डाः । दुर्विद्धा न

मनोघ्नाः सशर्कराश्चेति मणिदोषाः । अमरशिखि-
गुह्ययो दीपशिखासमप्रभो भुजङ्गानाम् । भवति मणिः

किञ्च सूर्धनि योऽनर्घो वै स विज्ञेयः । 'यत्नं' विभक्तिं

मनुजाधिपतिर्न तस्य दोषा भवन्ति विपरोगकृताः

कदाचित् । राष्ट्रे च नित्यमभिवर्धति तस्य देवः शम्भुश्च

नाशयति तस्य मण्यः प्रभावात् । नष्टं विंशतिः सहस्रा-

योत्रकस्य मण्यः पलप्रमाणस्य । कर्त्तव्यस्य विंशतिरूप-

दिष्टा पद्मरागस्य । अङ्गपलस्य द्वादश कर्षस्यैकस्य षट्

सहस्राणि । यद्वाष्टमाशकमिति तस्य सहस्रतयं मूल्यम् ।

आशकचतुष्टयं दशयतक्रयं द्वौ तु पञ्चगतमूल्यौ । परि-

कल्प्यमन्तराले मूल्यं हीनाधिकगुणानाम् । वर्षमूल-

स्यार्धं तेजोहीनस्य मूल्यमष्टांशः । अत्यगुणो वज्रदोषो

मूल्यात् प्राप्नोति विंशतिम् । आधून् ब्रणवज्जलं

स्वत्यगुणं चापुयादुद्दिग्धभागम् । इति पद्मरागमूल्यं

पूर्वाचार्यैः सहस्रदिष्टम् । युक्तिकल्पतरौ चालविशेषो यथा

"सिंहले तु भवेद्भक्तं पद्मरागमनुत्तमम् । पीतं काण

पुरोद्भूतं कुर्विन्दमिति श्रुतम् । अगोकपल्लवच्छाय-

मसं सौगन्धिकं विदुः । तस्मिन्नेवायया नीलं नील-

गन्धिं प्रकीर्तितम् । उत्तमं सिंहलोद्भूतं भिन्नं तु

स्वुरोद्भवम् । मध्यमं मध्यजं ज्ञेयं आणिक्यं ज्यैष्ठ्ये-

दतः" तथा "बन्धूकगुह्याशकदेन्द्रमांजयासमाश्रुक्